

روابط بین الملل

۱

دیپلماتی حمایت

در

روابط بین الملل

حسن فتاحی

سرشناسه: فتاحی، حسن، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور: دیپلماسی حمایت در روابط بین‌الملل / نویسنده حسن فتاحی.

مشخصات نشر: تهران: نخل، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص.

فروست: روابط بین‌الملل؛ ۱.

شابک: ۹۷۸۶۰۰۸۰۲۳۷۹۱ : ۱۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: Support Diplomacy in International Relations.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: دیپلماسی

موضوع: Diplomacy

موضوع: روابط بین‌المللی

موضوع: International relations

موضوع: ایران -- سیاست و حکومت -- ۱۳۵۸ -

موضوع: Iran -- Political and government -- ۱۹۷۹ -

موضوع: ایران -- روابط خارجی -- ۱۳۵۸ -

موضوع: Iran -- Foreign relations -- ۱۹۷۹ -

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶/۲۵۹/ف/۱۳۰۵/۲۱۳

رده‌بندی دیویی: ۳۲۷/۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۴۹۵۲۵

روابط بین‌الملل ۱

دیپلماسی حمایت در روابط بین‌الملل

نویسنده: حسن فتاحی

کنترل محتوایی: لیلا حبیب‌زاده

صفحه‌آرایی: وحید حسن‌زاده

طراحی جلد: وحید حسن‌زاده براساس طرحی از مائده امیری

امور فنی و چاپ: علی صالحی طالقانی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۳۳-۷۹-۱

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

تلفن: ۸۸۹۴۴۰۸۸ - ۰۲۱

همراه: ۰۹۱۹۶۸۰۳۰۵۸

سر سخن

در واقع هدف نهایی اسلام، استقرار کامل ارزش‌های الهی در کل جهان است. از این‌رو برخی از دانش‌اندازان اسلامی معتقدند مسئولیت دولت اسلامی محدود به مرزهای خویش نیست، بلکه نسبت به مام مسلمانان، و محرومان جهان متعهد است. از نظر اسلام، وضع موجود نظام جهانی از قبیل محرومیت، ملل مستضعف، مردود است. تقریباً پذیرفته شده که جمهوری اسلامی ایران کشور خود را به ترویج اهداف دینی پیروزی جهانی اسلام متعهد کرده است. مکانیزم حمایت مادی و روانی برون‌مرزی نهاد امداد امام (ره) که از سوی جمهوری اسلامی ایران در برخی کشورها و مناطق خاص اعمال می‌شود، مطابق این تکلیف شرعی و سیاسی است. متدها و ابزارهایی که در پیشبرد مقاصد دیپلماسی به کار گرفته می‌شود دارای اهمیت تعیین‌کننده‌ای است. کاربرد روش‌های دیپلماتیک در همه کشورها یک امر و اجتناب ناپذیر نیست. دیپلماسی حمایت هم دارای مبانی حقیقت‌جویانه استعلایی در آموزه‌های اسلامی و هم مبتنی بر اصول واقعیت‌جویانه تنزیلی متداول در عرصه بین‌المللی است. امداد و حمایت همه‌جانبه، جزء مولفه‌های دین اسلام است. دیپلماسی حمایت هم‌چنین یک انقلاب دنیارویز در عرصه دیپلماسی است. به‌طور خلاصه، اگر مبانی تئوریک و تجربی تجویز سیاست حمایت در روابط بین‌الملل عرفی و نیز مولفه‌های تجویز سیاست حمایت در اسلام، پشتوانه مفهوم دیپلماسی امداد در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران به‌شمار رود، آنگاه فعالیت‌های برون‌مرزی نهاد امداد امام (ره) مصداق این مفاهیم به‌شمار می‌رود. این پژوهش موردی و مقایسه‌ای، است که تعمیم‌پذیری و دینامیسم رهیافت متدولوژیک «دیپلماسی حمایت» را به آزمون گذاشته است. نظریه «دیپلماسی حمایت» جهت منظم کردن ذهن برای تجزیه و تحلیل رفتار حمایتی ایران در دوران پس از انقلاب اسلامی به‌کار می‌رود. این کار بی‌تردید می‌تواند در غنا بخشیدن به مطالعات و اقدامات حرفه‌ای امداد امام (ره) و از این‌رو عملی کردن سیاست‌های خارجی کلی نظام جمهوری اسلامی کمک کند و به تقویت انسجام بین حوزه‌های فکری و اجرایی یاری رساند. این نگارش اولین قدم پژوهشی در این خصوص بوده و بی‌تردید رفع کاستی‌های آن منوط به تحقیقات بنیادی، جامع‌الاطراف، معطوف به عمل و مکمل در این حوزه است.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

طرح موضوع	۱۳
-----------	----

فصل دوم: مباحث نظری دیپلماسی حمایت و چارچوب مفهومی پژوهش

بنیان‌های مفهومی و نظری دیپلماسی حمایت	۲۱
نظریه و نظریه پردازی	۲۱
وضعیت نظری در روابط بین‌الملل	۲۲
دیپلماسی	۲۵
دیپلماسی حمایت	۲۶
پردازش نظریه «دیپلماسی حمایت	۲۹
جایگزینی مفهوم «مصالح متقابل بشری» به جای مفهوم «منافع ملی»	۳۶
کارویژه‌ها و ویژگی‌های دیپلماسی حمایت	۴۰
۱. ایجاد امنیت	۴۰
۲. دیپلماسی حمایت به مثابه یک کانال تبلیغ و تسخیر	۴۲
۳. دیپلماسی حمایت به عنوان کاتالیزور سیاست خارجی	۴۳
۴. دیپلماسی حمایت؛ تجلی واقعی روابط بین‌الملل	۴۳
۵. دیپلماسی حمایت از عرضیات ذات انسانی	۴۳
۶. دیپلماسی حمایت و تنوع بخشی به روش‌های دیپلماتیک	۴۴
۷. دیپلماسی حمایت؛ کاتالیزور سیاست داخلی	۴۴
۸. دیپلماسی حمایت و همگرایی	۴۵
دیپلماسی حمایت و اصل عدم مداخله	۴۵
تعریف اصل عدم مداخله	۴۵
امداد از منظر عقل	۴۸
امداد از منظر عاطفه انسانی	۴۸
امداد از منظر دین	۴۹
امداد از منظر اخلاق	۵۰
دیپلماسی حمایت و دیپلماسی عمومی	۵۰
دیپلماسی حمایت به مثابه یک مکانیزم نرم دیپلماتیک	۵۳
دیپلماسی حمایت و تغییرات پارادایماتیک در نظریه‌های متعارض در روابط بین‌الملل	۵۳

فصل سوم: مبانی نظری و تجربی دیپلماسی حمایت در روابط بین‌الملل

۵۷	کمک متقابل فلسفه وجودی اجتماع.....
۵۷	حمایت اقتصادی در نظریه‌های روابط بین‌الملل.....
۵۷	تحول در دیپلماسی.....
۶۲	نمونه‌هایی از نظریه‌های دیپلماسی حمایت در روابط بین‌الملل.....
۶۲	الف. نظریه وابستگی متقابل.....
۶۲	ب. نظریه فضای عمومی.....
۶۳	ج. نظریه ارکردگرایی.....
۶۳	د. نظریه «قدرت نرم» ژوزف نای.....
۶۵	حمایت‌های اقتصادی در تاریخ روابط بین‌الملل.....
۶۵	کمک‌های اقتصادی در دوره باستان.....
۷۱	بیان ایدئولوژیک.....
۷۲	دیپلماسی حمایت در سدهٔ کس ۱۹ میل.....
۷۳	دیپلماسی حمایت در دوران معاصر.....
۷۳	دیپلماسی حمایت در سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا.....
۷۶	دکترین ترومن.....
۷۷	طرح مارشال و بازسازی اروپا.....
۷۹	دکترین آیزنهاور.....
۸۲	سازمان‌های بین‌المللی و دیپلماسی حمایت.....
۸۲	سازمان ملل متحد.....
۸۴	منشور ملل متحد و اهداف اخلاقی امداد.....
۸۴	کمیته صلیب سرخ.....
۸۵	سازمان بهداشت جهانی (WHO).....
۸۵	تأسیس موسسهٔ آنروا (UNRWA).....
۸۵	صندوق ملل متحد برای آفریقای جنوبی.....
۸۶	برنامهٔ آموزشی و تربیتی ملل متحد برای جنوب آفریقا (UNEPTSA).....
۸۶	صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف).....
۸۶	برنامهٔ غذایی جهانی (WFP).....
۸۷	یونسکو.....
۸۸	انجمن بین‌المللی رشد.....

۸۸	 سازمان کنفرانس اسلامی
۸۹	 بررسی عملکرد ابرقدرت‌ها در زمینه رفع فقر
۸۹	 کمک‌های اقتصادی: کانال مداخله قدرت‌های بزرگ
۹۰	 افزایش شکاف اقتصادی به جای فقرزدایی
۹۱	 ارزیابی عملکرد سازمان‌های بین‌المللی در زمینه فقرزدایی
۹۲	 روابط اقتصادی به‌عنوان اهرم سیاسی و وسیله‌ای برای توسعه نظام سرمایه‌داری
۹۳	 بهره‌برداری سیاسی از روابط فرهنگی
۹۳	 اهداف کمک‌های اقتصادی و امداد در روابط و حقوق بین‌الملل اسلامی
۹۴	 مقایسه اهداف فرهنگی در روابط بین‌الملل متداول و روابط بین‌الملل اسلامی
۹۴	 منشور ملل متحد و فرهنگ
۹۵	 NGOها و دیپلماسی حمایت
۹۵	 فراماسونری
۹۷	 تبدیل فراماسونری به یک ابزار سیاسی و استعماری

فصل چهارم: سیاست خارجی ج.ا.ایران و دیپلماسی حمایت امداد امام(ره)

۱۰۲	 اصول سیاست خارجی در اسلام
۱۰۲	 ۱. حفظ دارالاسلام
۱۰۲	 ۲. حفظ عزت، استقلال و نفی سبیل
۱۰۲	 ۳. مصلحت (شامل قواعد وسع، لاضرر، تقیه)
۱۰۳	 ۴. برقراری روابط همزیستی و همکاری با سایر کشورها
۱۰۳	 ۵. حمایت از حقوق مسلمانان و مستضعفان در جهان و مبارزه با ظلم و ستم
۱۰۴	 ۶. دعوت و تبلیغ و تبشیر
۱۰۴	 ۷. تألیف قلوب
۱۰۵	 ایده‌آلیسم و وضع موجود
۱۰۶	 امداد از دیدگاه اسلام
۱۰۶	 لزوم وجود حمایت‌ها در سیاست خارجی
۱۰۸	 امداد امام(ره) و سیاست امنیت داخلی
۱۰۸	 امداد امام(ره) و پیشبرد سیاست خارجی
۱۰۹	 اسلام و امدادگری
۱۱۰	 کارویژه‌های دیپلماسی حمایت در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران
۱۱۰	 ۱. اهداف ژئوپولتیکی

۲. ایجاد اتحاد و تفرقه ۱۱۰
۳. تحکیم مواضع سیاسی و ایدئولوژیک ۱۱۱
۴. تحدید فعالیت کشورهای متخاصم در کشور سوژه دیپلماسی حمایت ۱۱۱
۵. تألیف قلوب ۱۱۲
۶. اهداف انسان دوستانه ۱۱۲
۷. دیپلماسی حمایت و جلب افکار عمومی ۱۱۲
۸. دیپلماسی حمایت و رفع مخاصمه و ایجاد رابطه حسنه ۱۱۲
- آناتومی تعامل منافع ملی و دیپلماسی حمایت در سیاست خارجی ج.ا.ایران ۱۱۴
- مبانی رفتار سیاست خارجی حکومت اسلامی ۱۱۶
۱. اصل مزیت ۱۱۶
۲. حفظ استقلال و عدم وابستگی ۱۱۶
۳. حفظ منافع کشور ۱۱۶
۴. عدم انزوا و توسعه روابط بین الملل ۱۱۶
- مصلحت اعم در سیاست خارجی: مصالح ملت یا امت؟ ۱۱۶

سخن پایانی: تحلیلی بر دیپلماسی حمایت امداد امام (ره)

- دیپلماسی حمایت: رنسانس در دیپلماسی ۱۲۱
- ویژگی های دیپلماسی حمایت امداد امام (ره) ۱۲۵
- کتاب شناسی ۱۳۱

